

■ Збіральнікі скарбаў

Ручнік у 3D

Шматнітовае ткацтва лідскіх майстроў прэтэндуе на ўключэнне

ў Дзяржаўны рэстр гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь

Некалі тэхніка шматнітовага ткацтва ручнікоў была вядома многім майстрыхам Гродзеншчыны, але з цягам часу страцілася. Узнавіць забытыя навыкі вырашлі ў Лідскім цэнтры культуры і народнай творчасці. Матэрыял збіраецца па ўсіх вёсках раёна. Каб трапіць у спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны, трэба ўзнавіць да дзесяці відаў гэтай тэхнікі.

Звычайны ручнік гладкі, а шматнітовы мае рэльефную аснову, і вельмі прыемны навобмацак, кажа **загадчыца аддзела рамёстваў і традыцыйнай культуры Алена ШЧОЛІНА**. Пры гэтым рэльефны ўзор можа быць розным — «дарожка», «клетачка», «ямка» і іншыя. Усяго набіраецца да васьмі відаў. У цэнтры рамёстваў сталі ўжо два такія ручнікі.

— Белае палатно на кроснах запраўляецца паўторна, выбіраецца дошка, і кожны радочак ідзе за дошкай, адны ніткі апускаюцца, другія ўздываюцца ў пэўнай паслядоўнасці, так ствараецца фактура, — **Валянціна СІЛЬВАНОВІЧ** расказ-

вае пра сваю працу. — Вось на гэтым ручніку, напрыклад, ідуць доўгія лініі, ці дарожкі. Адны вышэй, другія — ніжэй. Чым больш ступеняў, тым узор больш выпуклы.

Калісьці такія ручнікі былі ў многіх сялянскіх сем'ях. Жанчыны ўмелі выткаць складаны шматнітовы ўзор і на абрусе, і на палатне для вопраткі. Зараз гэтыя тэхналогіі страчаны, але дзякуючы сапраўдным аматарам, былое характэрнае зноў вяртаецца. Каб «новы» від мастацтва зноў не прапаў, да яго прывучаюць дзяцей і моладзь. Майстрыхі паказваюць ім тое, што самі спасціглі ў розных экспедыцыях па Лідчыне. Вялікі набытак у гэтай справе належыць **лідскаму майстру Яўгену МАРКЕВІЧУ**, які з дапамогай сваёй бабулі раскрыў сакрэт фактурнага ткацтва і перадаў яго ткачам раённага цэнтры.

Набыткамі лідчан зацікавіліся эксперты-навукоўцы. — Да нас прызджалі з Нацыянальнай Акадэміі Навук Беларусі і прапанавалі сур'езна заняцца гэтай работай, каб уключыць узорыстыя ручнікі ў спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны, бо такога фактурнага ткацтва белага палатна нідзе ў краіне больш не засталася, — паведаміла Алена Шчоліна.

Дакладна:

У спісе нематэрыяльнай культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь Гродзенская вобласць прадстаўляе 12 элементаў, з іх тры па ткацтве. Так, вёска Гудзевічы Мастоўскага раёна ўвайшла ў культурную скарбніцу са сваімі падвойнымі дыванамі, Ваўкавыскі раён з простым двухнітовым палатном, а Алена Шунейка з Гродна ўзнавіла традыцыю падвойнага і пераборнага аднабоковага ткацтва.

Ёсць усе падставы лічыць, што спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў папоўніцца яшчэ адным элементам — белымі ручнікамі ў 3D-фармаце. Праўда, змадэляваны яны не з удзелам новых тэхналогій, а наадварот, з дапамогай самых што ні на ёсць старажытных прылад. Але ўраджаюць не менш, чым сучасныя навароты, бо прасякнуты не толькі майстэрствам, але і народнай душой.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	5.04	21.27	16.23
Віцебск	4.47	21.23	16.36
Магілёў	4.54	21.17	16.23
Гомель	4.59	21.06	16.07
Гродна	5.21	21.41	16.20
Брэст	5.29	21.34	16.05

Месяц

Маладзік 23 ліпеня. Месяц у сузор'і Блізнят.

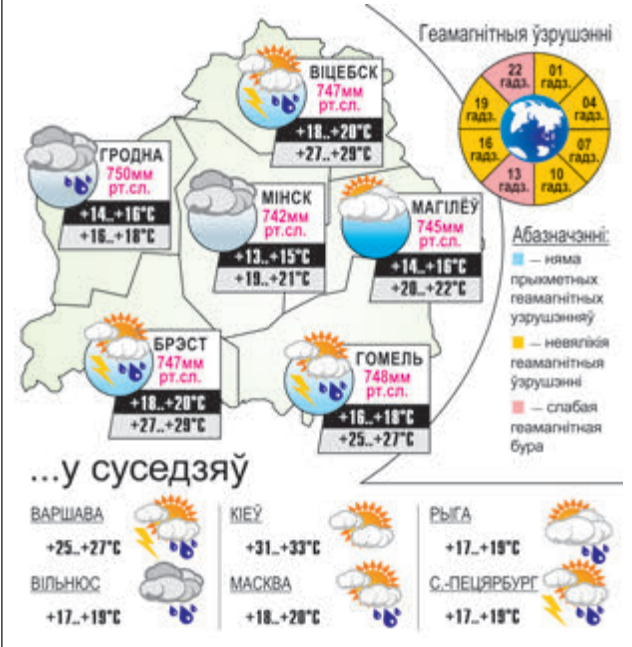
Імяніны

Пр. Еўдакіі, Ефрасініі, Марыі, Германа, Лук'яна, Фамы. К. Чаславы, Гераніма, Ільі, Часлава.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Я плачу немаленькі падатак за тое, што мой аўтамабіль псуе дарогі. А калі мне будуць плаціць за тое, што дарогі псуоць мой аўтамабіль?..

— Іваноў! Дзе справаздача? Ты абяцаў здаць яе пасля абеду!
 — А я не абедаў!

Гэтым летам я змакрэў толькі аднойчы — калі шукаў на антрэсолях цёплы светар.

Была з мужам на рыбалцы. Даведалася шмат новых рыб. Рыбу-падлу і рыбу-гадаўку злавіць практычна немагчыма. А гэты рыба-прыгажуня ловіцца добра.

— Пры наведванні дома сваёй нявесты што вам у першую чаргу кінулася ў вочы?

— Цешча! Зрок выратавалі, але твар да гэтага часу падрэпаны!

— Ну, як там, унучка, твой грэйпфрут?

— Бабуля! Колькі можна табе тлумачыць: не грэйпфрут, а бойфрэнд!

Даты	Падзеі	Людзі
20 ЛІПЕНЯ		
1877 год		1942 год — нарадзіўся Сяргей Фёдаравіч Давідовіч (в. Карпілаўка Лагойскага раёна Мінскай вобласці), беларускі пісьменнік, мастак. Аўтар паэтычных зборнікаў «Люстэрка лёсу», «Нясу свой крыж», больш чым 30 пазэм. Некаторыя вершы пакладзены на музыку беларускімі кампазітарамі. Як мастак працуе ў жанры сюжэтна-тэматычнай карціны.
1902 год		1942 год — нарадзіўся Сяргей Мікалаевіч Чаранкевіч (в. Палянічыцы Баранавіцкага раёна Брэсцкай вобласці), акадэмік НАН Беларусі, доктар біялагічных навук, прафесар. Аўтар больш чым 550 навуковых прац у галіне біяфізікі клеткі, клетачнай інжынерыі, клетачнай інфарматыкі, нейраінфарматыкі. Распрацаваў шэраг метадаў дыягностыкі захворванняў і тэсціравання фармакалагічных прэпаратаў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.
1917 год		1969 год — пілатуемы амерыканскі касмічны карабэль серыі «Апалон» здзейсніў пасадку на паверхню іншага нябеснага цела — Месяца. Камандзір экіпажа Ніл Армстранг і пілот Эдвін Олдрын пасадзілі месяцавы модуль карабля ў паўднёва-заходнім раёне Мора Спакою. Яны засталіся на паверхні Месяца на працягу 21 гадзіны 36 хвілін і 21 секунды.
1932 год		1990 год — апублікаваны асноўныя палажэнні прынятай расійскай урадам праграмы «Мандат даверу на 500 дзён», распрацаванай Рыгорам Яўлінскім, якая прадугледжвала прыватызацыю дзяржаўнай уласнасці і вызваленне цэн.
1941 год		Было сказана
		Янка СІПАКОЎ, пісьменнік: «Час робіць вялікім, што некалі здавалася не вартым увагі, але той жа час робіць звычайным, будзённым і непрыкметным тое, што яшчэ зусім нядаўна лічылася вялікім».